

DE „F. D. I.”

DOOR

A. L. J. C. VAN HASSELT.

Al moge in de tandheelkundige wereld wel voldoende bekend geacht worden wat deze drie letters beduiden, toch geloof ik dat het niet zonder nut zal zijn, wanneer ik in dit „Jubileumnummer” van ons Tijdschrift, nog eens tracht een kort overzicht te geven van het ontstaan, het doel, de organisatie en werkwijze, de geschiedenis en de beteekenis van het internationale lichaam dat, gemaks- en korthedshalve op deze wijze wordt genoemd en waarmede dan bedoeld wordt: *de Fédération Dentaire Internationale*.

Het was in 1900, toen in Parijs het 3e Internationale Tandheelkundig Congres werd gehouden, dat, op initiatief van den toenmaligen voorzitter van het congres, Prof. Dr. Charles Godon, besloten werd tot het in 't leven roepen van eene organisatie die eene permanente vertegenwoordiging zou vormen van de tandheelkundige professie der geheele wereld.

Een lichaam dus dat zou blijven bestaan tusschen de internationale congressen, die slechts om de vijf jaren zouden worden gehouden. Het zou de besluiten welke op een afgevoeren congres waren genomen trachten uit te voeren en de noodige maatregelen nemen om het nieuwe congres voor te bereiden.

Het was gedacht als een bond van nationale vereenigingen der verschillende landen en het zou tevens dienen als eene

permanente verbinding tusschen de tandartsen verspreid over het oppervlak der aarde.

Het zou internationale commissies in het leven roepen, organiseeren en besturen met het doel vraagstukken op wetenschappelijk of sociaal tandheelkundig gebied nader tot oplossing te brengen door de samenwerking van mannen uit verschillende landen die door hunne studie en werkzaamheden als bijzonder competent konden worden geacht. Zóó ongeveer was bij de oprichting het doel der F. D. I. omschreven en in de 28 jaren die er sindsdien zijn verlopen heeft men zich hieraan zooveel mogelijk trachten te houden.

En, waarschijnlijk onbedoeld ofschoon misschien wel gehoopt door den nobelen initiatief-nemer, de F. D. I. is in den loop der jaren een kweekplaats geworden van vriendschap onder collega's aus allen Herren Länder. Op de jaarlijksche bijeenkomsten, waar de afgevaardigden uit alle deelen der wereld telkens weer samenkwamen om hun beste krachten van hoofd en hart te geven ten einde hunne gemeenschappelijke idealen al was 't maar een ietsje nader te brengen, werden vriendschapsbanden gesloten van groote hechtheid.

* * *

De F. D. I. wordt bestuurd door een Conseil Exécutif (C.E.) waarin op 't oogenblik 31 naties zijn vertegenwoordigd. Zij telt hare leden in niet minder dan 40 verschillende landen.

Het aantal der afgevaardigden variëert van 1 tot 5, al naar gelang van de grootte van het land, doch ook naar gelang van de belangstelling voor de internationale aangelegenheden welke door een land wordt betoond. Om deze laatste reden heeft Nederland het recht op twee afgevaardigden. De bijzonder aangename positie die ons land in dit internationale gezelschap inneemt is zeker voor een groot deel te danken aan de persoonlijke hoedanigheden van onze vroegere vertegenwoordigers, John E. Grevers en later wijlen Dr. C. v. d. Hoeven. Nog steeds blijkt ons hoezeer de herinnering aan

deze beide verdienstelijke collega's voortleeft bij de oudere leden der F. D. I. met wie zij zoo prettig hebben samengewerkt.

Na het bedanken van v. d. Hoeven (in 1920) werd schrijver dezès door onze drie nationale vereenigingen tot gedelegeerde voor Holland aangewezen en in 1923 benoemd door de Conseil Exécutif tot Trésorier, terwijl collega Ch. Nord,, die reeds in 1922 tot 2e Secretaris der C. E. was benoemd thans ook door ons land officieel is aangewezen als tweede vertegenwoordiger.

De eervolle maar moeilijke taak van het voorzitterschap der F. D. I. is van hare oprichting af waargenomen door: Charles Godon (Frankrijk), W. D. Miller (Duitschland), W. B. Paterson (Engeland), Truman W. Brophy (Amerika) en Florestan Aguilar (Spanje).

Algemeen Secretaris is thans George Villain te Parijs.

* * *

Naast de Conseil Exécutif bestaan er een groot aantal commissies, die eveneens jaarlijks bijeenkomen ter bespreking van verschillende belangrijke onderwerpen en wier overwegingen en besluiten nader door de C. E. worden behandeld en al of niet goedgekeurd. Van deze commissies op wier arbeid ik straks nog terugkom is de zgn. Hygiëne-commissie wel de meest belangrijke. Haar voorzitter is de, ook in ons land, zoo bekende Prof. Jessen, de pionier der school-tandverzorging, terwijl sinds eenige jaren collega Bruske haar volijverige secretaris is, een functie waaraan hij een zeer groot gedeelte van zijn schier onuitputtelijke werkkraft geeft, en waarin hij trouw en niet minder ijverig wordt gesteund door collega de Beer uit Amsterdam.

Over gebrek aan medewerking der Hollandsche collega's heeft men zich in de F. D. I. waarlijk niet te beklagen.

* * *

Ook uit het volgende stukje geschiedenis kan dat blijken.

Het spreekt vanzelf dat, gelijk op elk ander gebied van internationale samenwerking, de crisis teweeggebracht door den wereld-oorlog zich ook in de F. D. I. deed gelden en de arbeid daar geheel werd lamgeslagen en stil gelegd.

Doch al vrij spoedig na het sluiten van den vrede werd hier en daar de drang gevoeld de oude banden weer saam te knopen.

In 1920 hadden wij in Holland eene uitnoodiging ontvangen tot het bijwonen van eene plechtige herdenking te Parijs van het 50-jarig bestaan der Ecole Dentaire en collega's M. de Boer uit Amsterdam, Ch. Nord en schrijver dezes werden daarheen afgevaardigd.

Van deze gelegenheid, waarbij nog enkele leden der F. D. I. uit andere landen tegenwoordig waren, werd gebruik gemaakt om, en petit comité, eene poging tot internationale toenadering te doen. Doch hoezeer bleken de gemoederen nog vervuld van haat en wraak, welke harde woorden werden er nog gesproken; het was voor ons „neutralen” wel zeer moeilijk ons ook maar in de geringste mate te doen gelden. Maar hoe des te meer bewonderden wij de zachtmoedige, humane houding en de verzoenende woorden die de oude „Vader der F. D. I.”, Ch. Godon, wist te vinden en die ons uit het hart waren gegrepen. Helaas, de hartstochten waren nog te fel dan dat eenig resultaat kon worden verkregen.

Doch wij, in Holland, bleven op ons *qui-vive* om, zoo mogelijk, toch iets te bereiken.

En ziet, het toeval wilde dat Dr. Edw. Kirk, de redacteur van de Dental Cosmos, wiens naam in de gansche tandheeldkundige wereld bekend is, het volgend jaar, in 1921, ons land bezocht. Wij ontmoetten hem, spraken hem over onze plannen die zijn volle sympathie hadden en, gesteund door zijn autoriteit en voorlichting, durfden wij drieën (waarbij ook collega Lind uit Amsterdam als vertegenwoordiger van Denemarken zich aansloot) ons er voorspannen te trachten een voorloopige niet-officieele bijeenkomst van leden der F. D. I. tesamen te roepen.

Hoeveel er geschreven en getelegrafeerd is in die dagen naar alle bekende „kopstukken” in de verschillende landen, zou ik niet durven zeggen, collega de Boer werkte tot laat in den nacht in alle talen en Dr. Kirk deed van zijn kant wat hij kon.

Totdat het ons tenslotte gelukte in September 1921 in de Witte Societeit te 's-Gravenhage eene vergadering te beleggen waarvoor de voorzitter der F. D. I., de 73-jarige Dr. Truman W. Brophy speciaal uit Chicago overkwam en waar verder 7 verschillende landen waren vertegenwoordigd terwijl uit vele andere schriftelijke bewijzen van instemming waren ontvangen.

Zoo heel gemakkelijk ging het aanvankelijk niet, nog menige uiting van hoekigheid, wrok en onwil werd vernomen, doch toen de grijze nestor Ch. Godon de woorden had gesproken, die ik nimmer zal vergeten: „Messieurs, nous ne pouvons admettre que ces éléments d'amertume entravent ou troublent notre progrès professionnel, parce que au-dessus de tout il y a l'humanité et que, comme professionnels, nous sommes au service de l'humanité,” toen was het pleit gewonnen. Een ieder voelde dat was de stem van het fundamenteele, professioneele ideaal der F. D. I. die zich liet hooren.

Het was een historisch moment!

En het gevolg was dat toen in ons land de F. D. I. uit haar asch herrees en weer opnieuw hare werkzaamheden kon beginnen.

Het volgend jaar op de eerste officieele bijeenkomst te Madrid werden alle besluiten in den Haag genomen, bekrachtigd.

Zoo was de tandheelkundige professie, naar ik meen, de eerste van de vrije en wetenschappelijke beroepen die, na den oorlog, de in 1914 verscheurde banden weer heeft saamgehecht in het besef van hare internationale plichten en hare humanitaire roeping.

* * *

Over gebrek aan belangstelling van de zijde van autoritei-

ten heeft de F. D. I. zich zeer zeker niet te beklagen gehad. In de verschillende landen waar zij hare zittingen gehouden heeft ontving zij de directe steun der regeeringen, die zich immer lieten vertegenwoordigen bij hare openingsbijeenkomsten en die in vele gevallen haar voor de vergaderingen de gastvrijheid verleenden in de gouvernementsgebouwen.

In 1912 te Stockholm ontving Z. M. de Koning van Zweden de leden van het Conseil Exécutif in het Koninklijk paleis.

In 1922 te Madrid presideerde Z. M. Alphonsus XIII persoonlijk de plechtige openingszitting vergezeld door de Ministers van Buitenlandsche Zaken en van Onderwijs, den Burgemeester van Madrid en vele andere hooge autoriteiten. Hij sprak daarbij een rede uit, waaruit bleek hoe uitstekend hij op de hoogte was van de doeleinden, de idealen, die wij nastreven en hoezeer hij de beteekenis en de belangrijkheid daarvan inzag. In 1923 in Parijs ontving de Fransche regeering ons in de Sorbonne, in 1924 werd vergaderd in Luxemburg onder presidium van den Minister van Buitenlandsche zaken.

In 1926 werd in Philadelphia den vreemden gedelegeerden een banket aangeboden door den President der Vereenigde Staten van Amerika, terwijl wij verleden jaar, in Kopenhagen, onze vergaderingen hadden in het prachtige parlamentsgebouw en de openingszitting werd gepresideerd door den Minister van Onderwijs.

En in al die landen bleek telkens weer hoezeer het bestaan en het streven der F. D. I. door de autoriteiten werd gewaardeerd en dat men ten volle inzag de beteekenis van eene internationale samenwerking als hier was georganiseerd.

* * *

Mij rest nog het een en ander te vertellen van de eigenlijke arbeid der F. D. I.

Op het voorbereiden der groote internationale tandheelkundige congressen heb ik reeds geweest. Na dat te Parijs in 1900 zijn er geweest in St. Louis, Berlijn, Londen en in Philadelphia. Op dit laatste, in 1926, waren niet minder dan

15000 tandartsen van alle deelen der wereld saamgekomen. Het eerstvolgend congres zal, naar alle waarschijnlijkheid in 1931 wederom te Parijs worden gehouden.

Wat bij de collega's minder bekend is, is de arbeid der verschillende commissies der F. D. I.

Enkele grepen mogen hier volstaan.

De *Commissie van Onderwijs* gelukte het na lange en moeizame studiën en besprekingen (Cambridge 1901, Stockholm 1902, Madrid 1903) een programma van minimum eischen samen te stellen. In latere bijeenkomsten werd hierop voortgebouwd en overeenkomstig de vooruitgang der wetenschap en het doordringen van het besef der groote beteekenis van de tandheelkunde voor de volksgezondheid, uitgebreid en verbeterd.

De *Commissie voor Wetgeving* heeft regelen opgesteld welke verlangd moeten worden alvorens tot de uitoefening der tandheelkunde te mogen worden toegelaten, verplichte speciale studie en diploma. Zij heeft o.m. de noodzakelijkheid bepleit dat het voeren van zekere titels als „dentiste” en dergelijke alleen mag geschieden door hen die een diploma bezitten welke hun het recht geeft de tandheelkunde in haren vollen omvang uit te oefenen.

De *Commissie voor Hygiëne* heeft van de oprichting af tot heden een enorme hoeveelheid arbeid verricht. Zij heeft zich vooral bezig gehouden met het geven van aanwijzingen betreffende de mondverzorging in algemeenen zin en meer in 't bijzonder in de scholen, fabrieken, leger enz.

In 1902 te Cambridge werd reeds aan de hand van statistieken en rapporten de aandacht gevestigd op de treurige toestand die er in het overgrootste deel der zgn. geciviliseerde landen bestond inzake mond- en tandhygiëne bij de groote massa des volks. Het volgend jaar formuleerde zij een aantal wenschen en aanbevelingen die door verschillende landen werden aangenomen en waaraan zij zich haastten gevolg te geven.

De volgende jaren stelde zij een programma van actie op ten einde de medewerking te krijgen van staat of gemeente. Onder hare auspiciën werd de brochure van Prof. Miller over „Les Soins des dents” uitgegeven.

Zij heeft zich niet tevreden gesteld met het registreeren en openbaar maken van de verbeteringen die zich van jaar tot jaar in de verschillende landen op het gebied der mondhygiëne voordeden, doch met grooten ijver en vasthoudendheid de pogingen der nationale organisaties aangemoedigd en gesteund om deze verbetering doorgevoerd te krijgen in zoo groot mogelijken kring.

De enorme uitbreiding der school-tandverzorging over de geheele wereld is voor een groot deel te danken aan den stimuleerenden invloed die van deze Commissie is uitgegaan.

De laatste jaren heeft zij zich in verbinding gesteld met de Hygiëne-commissie van den Volkenbond om te trachten daarmede samen te werken zoowel ter verkrijging van goede statistieken en andere gegevens als ter organiseering der tandheelkundige verzorging van het groote publiek (school-tandklinieken, ziekenfondsen, arbeidsongevallen enz.).

De *Commissie voor Leger en Vloot* heeft naar de middelen gezocht om den militairen op de meest doeltreffende wijze tandheelkundige hulp te doen verleenen zoowel in vredes- als in oorlogstijd (kaakverwondingen). Voor dit laatste heeft een speciale commissie zich in verbinding gesteld met de internationale organisatie van het Roode Kruis.

De *Commissie voor Documentatie* onder leiding van den ijverigen voorzitter, collega Huet uit Brussel heeft in het Institut international de Bibliographie aldaar een groote hoeveelheid documenten welke voor onze professie van belang zijn, bijeengebracht.

Zij heeft bij de rangschikking hiervan gebruik gemaakt van het zgn. Universeele decimale classificatie-systeem waardoor een buitengewoon overzichtelijke bibliotheek is verkre-

gen, die ter raadpleging openstaat voor iederen collega en waarbij deze altijd kan rekenen op de meest mogelijke medewerking en hulp van collega Huet.

De *Commissie voor de Pers* is hoofdzakelijk belast met het redigeeren en uitgeven van het Bulletin der F. D. I. een tijdschrift dat jaarlijks (in 't vervolg twee maal per jaar) verschijnt in vier talen (Fransch, Duitsch, Engelsch en Spaansch) en aan 25000 tandartsen over de geheele wereld gratis wordt toegezonden.

Nog moet ik even releveeren de hulp die de F. D. I. gebracht heeft aan de Russische collega's toen deze, na de revolutie, met hunne families in den meest letterlijken zin bezig waren, den hongerdood te sterven. Voornamelijk in Amerika zijn de fondsen bijeengebracht, die noodig waren om den Russen niet alleen finantieel te steunen, maar ook om hen weer aan een instrumentarium te helpen om verder in hun levensonderhoud te voorzien.

Onze tegenwoordige voorzitter, Dr. Aguilar is toen persoonlijk, vergezeld door zijn vrouw, naar Rusland gegaan om alles te regelen, een taak die niet slechts moeilijk en tijdroovend was doch zelfs niet van gevaar was ontbloot.

Behalve op sociaal gebied wil de F. D. I. ook de tandheekundige wetenschap steunen in hare ontwikkeling. Te dien einde is in 't leven geroepen de *Commissie voor wetenschappelijke onderzoekingen* die thans bezig is een programma van actie samen te stellen. Zij is reeds begonnen maatregelen te nemen ten einde het moeilijke vraagstuk der „Wortelbehandeling” nader tot oplossing te brengen.

Ook heeft de F. D. I. in 1907 eene stichting gecreëerd: de Internationale Miller prijs” (zoo genoemd ter herinnering aan den eminenten geleerde W. D. Miller), die om de twee jaar wordt toegekend aan die collega welke het meest heeft bijgedragen tot den vooruitgang en het aanzien der tandheekunde. Tot dusver is deze prijs ten deel gevallen aan: G. V.

Black, Charles Godon, Howard Mummery, Truman W. Brophy en, verleden jaar, aan Wilhelm Dieck.

In Augustus van dit jaar zal de vergadering der F. D. I. gehouden worden te Keulen, een zeer belangrijke agenda is hiervoor reeds opgesteld.

Naar alle waarschijnlijkheid zal in 1929 ons land de eer en het voorrecht genieten de leden in Amsterdam te mogen ontvangen.

Dat de Hollandsche collega's dan hun uiterste best zullen doen de buitenlandsche gasten op een voor hén en voor ons waardige wijze te ontvangen spreekt vanzelf.

Moge het bovenstaande er toe bijdragen ook hen die minder goed op de hoogte waren van wat deze belangrijke internationale organisatie eigenlijk is en doet, op te wekken tot daadwerkelijke sympathie, steun en medewerking.

Den Haag, Maart 1928.